

Ääsmäe Hääl

Koolileht

veebruar 2026 / aastast 1984

Eesti Vabariik saab tänavu 108-aastaseks

Jaanus Kallion, Ääsmäe põhikooli direktor

Väikese riigi jaoks on see väärikas iga – aeg, mis annab põhjuse korraks peatuda ja mõelda, kuhu me liigume ja millist Eestit me ise kujundame.

Juba 19. sajandil ütles Jakob Hurt, et Eesti peab saama vaimult suureks. See mõte ei ole ajas oma tähendust kaotanud. Meie vaimne suurus ei sõltu rahvaarvust ega kaardil olevast pindalast. See sünnib haridusest, oskusest mõelda, julgusest unistada ja tahtest teha oma tööd hästi.

Koolis algab see väga lihtsatest asjadest: uudishimust, küsimisest, harjutamisest ja püüdest iga päev natuke paremaks saada. Igaühes peitub anne. Kuid selle märkamine ja arendamine nõuab aega, järjekindlust ja usku iseendasse.

Mida kõrgemale me oma sihid seame, seda rohkem tuleb pingutada. Aga just see pingutus annab enesekindluse ja oskused, mida tulevikus vaja läheb.

Meie kooli visioon ütleb, et meie koolis avastab igaüks ennast ja maailma rõõmuga. See tähendab, et õppimine ei ole ainult kohustus, vaid võimalus leida oma tee ja tugevused. Väikeses riigis on eriti oluline, et ükski talent ei jääks märkamata.

Eesti sünnipäev tuletab meile meelde, et riigi tulevik ei sünni ainult suurte otsuste kaudu. See sünnib igapäevaste valikutega ehk sellega, kuidas me õpime, töötame ja üksteist kohtleme.

Head vabariigi aastapäeva!

VABARIIGI AASTA- PÄEVA ERI

2. Milleks meile (tehis)aru?
Arvamusrubriik
Üleskutse kõigile!
3. „Tagasi kooli“ nädalast
4. Kunstikonkursside edu
5. Eesti igas koolipäevas
6. Sport. Sport. Sport
7. Vastavad 9. kl õpilased:
milleks meile (tehis)aru?
9. INTERVJUU: Eesti
vabariigi aastapäeva
tähistamise
traditsioonidest
10. Sündmuste kalender

Ma lillesideme võtaks

Juhan Liiv

Ma lillesideme võtaks
sind köidaks sellega,
sind köidaks sellega ühte
oh õnnetu Eestimaa!

Ma taeva sina võtaks,
võtaks päikese särava,
võtaks eha, võtaks koidu —
sind köidaks sellega.

Ja armastuse ma võtaks,
võtaks truuduse, aususe ka,
ja köidaks sellega ühte
sind, kallid kodumaa.

Ja vere sideme võtaks,
võtaks venna südame ma —
ja köidaks sellega ühte
sind, õnnetu Eestimaa!

Üleskutse kõigile!

Kas sina, õpilane või õpetaja, tegeled põneva hobiga? Või kuulsid sõbralt head nalja? Ehk hoopis soovid jagada omatehtud luuletust, jutukest või pilti?

Siis see üleskutse on just sulle!

Koolilehte on oodatud vahvate huvialade tutvustused, saavutused ning loomulikult anekdoodid ja muud vägevad lood. Miks mitte ka ristsõnad kõigile lahendamiseks!

Saada oma lugu koolilehe toimetaja Egnele meilile (egne.korol@aasmaekool.ee) ja võid olla kindel, et teenid välja oma 15 sekundit kuulsust.

Praegu käib meil meemikonkurss „Raamatu-aasta meemis“. Otsime äratuntavaid hetki keele- ja kirjandustundidest ning reeglitest ja teostest. Huumor vabastab, seega loogem vahvaid meeme! Parimaid saab lugeda juba kevadisest koolilehest.

Siis kui raamat läheb poole pealt palju huvitavamaks

Milleks meile (tehis)aru?

arvamusrubriik

Vabariigi presidendi ellukutsutud kirja- ja mõttetalgud on selleks, et noorte mõtted meie olevikust ja tulevikust jõuaksid ka riigipeani. Selle aasta teema on tehisaru võimalustest ja puudusest.

Minu mõtted tehisarust

Ranette Agar, 3.b klass

Tehisaru on kasutuses igal pool. Näiteks meditsiinis, tööstuses, kultuuris, hariduses ja veel paljudes kohtades. Ma arvan, et tehisintellekti kasutamine võib olla hea, aga ka halb.

Inimesed kasutavad tehisaru liiga palju ja see on halb. Minu arust võiks tehisaru vähem kasutada, muidu inimesed ei mõtle varsti oma peaga enam üldse. AI abiga võiks saada targemaks, mitte jääda rumalamaks.

Hea külg targa masina kasutamisel on see, et temalt saab abi küsida õppimisel. Tehisaru juures meeldibki mulle see, et kui sa jääd hätta, siis ta aitab. Tehisaru abil võiks aidata loomi ja linde ja inimesi, kes on raskesti haigestunud. Ka loodusele võiks tehisintellekti toel kasu tuua. Näiteks võiks olla nii, et puud saaksid kiiremini kasvada. Tehisarust võiks olla kasu looduskatastroofide ära hoidmisel. Targa masina ja inimese koostööst võiks sündida palju head. Tehisaru tuleks appi seal, kus inimene jääb hätta.

Aga ainult tehisintellekti peale ka lootma ei tasu, siin peab inimene ikka oma mõistust ka kasutama. Seepärast on oluline, et me ei muutuks sõltuvaks tehisarust.

Lõpetuseks võiks öelda, et tehisaru on tore, kuni ta aitab.

Kas tehisaru on hea?

Lilian Toomepuu, 5.b klass

Tehisaru on robot, kes aitab inimesi. Tänapäeval on teda kõikjal, kas see on hea? Või teeb see inimesed rumalaks ja laisaks?

Me arvame, et tehisaru teeb meid targaks. On see tegelikult nii? Tehisintellekt on nii tark kui tema vastused, mis ta internetiavarustest leiab. Internetis olev info ei ole nimelt alati õige ja kui ainult AI-d usaldada, võibki juhtuda, et saad valeinfot ja valesid vastuseid. Vahel tasuks telefon ära panna ja oma peaga mõelda. Kui me tehisaru ei kasutaks, loeksime rohkem raamatuid. Nüüd saab aga targa masina abiga teada, mis raamatus juhtus.

Minule tehisaru ei meeldi, sest see teeb laisaks ja ei treeni meid ise mõtlema. Pigem lõhub seda, mida me juba teame. Koolis on tehisintellekti kasutamine ohtlik. Kui õpetaja kasutab tehisaru ja õpilased ka, siis räägivad omavahel ju robotid. Sellest ei õpi aga keegi. Tehisaru on iga päev meiega telefonis, autos ja arvutis.

Ma arvan, et me ei tohiks ainult tema peale lootma jääda, sest ei tea, kas saame masina vastuseid usaldada või olla kindlad, kas ta homme mõtleks samamoodi. Peaksime ikka ise rohkem mõtlema ja tehisaru mõtteid kontrollima.

„Tagasi kooli“ nädalast

õpetajate kokkuvõte, toimetab Egne Korol

Ääsmäe koolis toimus 26.–31. jaanuaril traditsiooniline „Tagasi kooli“ nädal, mille raames andsid meie kooli õpilastele tunde 18 külalist kokku 29 tundi.

Külalised tutvustasid õpilastele erinevaid valdkondi ja ameteid: vandeadvokaat, fotograaf, esmaabi, lilleseade, Solaride'i tuuleauto, maitsemeel ja aroomid, meditsiiniõde, ettevõtlus ja taskuraha, kaardid ja GIS, ATV maailm, digikoristus, politseiniku töö ja karjäär, politseikoerad ja koerajuhid, motivatsioon ja julgus (karjääri)valikutes, vahetusõpilasena Hispaanias. Oli väga huvitav ja silmaringi avardav nädal nii õpilastele kui ka õpetajatele! Siit ja järgmistelt lehekülgedelt saabki aimu, kes mida täpsemalt tutvustas.

Annemari Hakkaja tutvustas 9. klasside õpilastele maitsete ja lõhnade maailma ning selgitas, kuidas maitsemine tegelikult toimib. Inimene eristab viit põhimaitset: magus, hapu, soolane, kibe/mõru ja umami. Olulise rõhuasetuse sai seos maitsemise ja haistmise vahel – suur osa sellest, mida peame maitseks, jõuab meieni tegelikult lõhna kaudu. Seetõttu on näiteks nohuga, kui nina on kinni, ka maitseelamus märgatavalt teistsugune.

Tunni
praktilises
osas said
õpilased
maitsta viit
eri lahust,
millest igaüks
esindas üht
põhimaitset.
Kõige
rohkem
küsimusi
tekitas umami:

Mis lõhn see on?

kuidas seda kirjeldada ja mille poolest see teistest erineb. Heaks võrdluseks toodi, et umami meenutab puljongi või tummisema toidu maitset.

Seejärel sai iga õpilane viis erinevat lõhna ning kokku oli klassis seega üle 70 lõhna. Lõhnade tuvastamine toimus metoodiliselt kolmes etapis: esmalt nuusutati ja hinnati lõhna intensiivsust, teisel korral mõeldi, mida lõhn meenutab või millise emotsiooni tekitab, kolmandal nuusutamisel püüti lõhn ära tunda ja nimetada.

Pärast võrreldi tulemusi vastuselehega. Kuna paljud lõhnad olid tehiskujud, tekitas see elavat arutelu: miks ja kuidas üks või teine aroom peaks meenutama konkreetset eset või nähtust.

Tund oli väga kaasahaarav ning näitas, et maitse- ja haistmismeelt saab teadlikult treenida. Lisaks õpiti ka praktilist neutraliseerimist: maitsevahelise puhastuse jaoks sobib vesi, kuid lõhnade vaheldumisel aitab lõhna n-ö nullida iseenda naha nuusutamine.

„Tagasi kooli“ nädal

Koerajuhid Tõnis Land ja Rimma Soosaar rääkisid 6., 8. ja 9. klassile oma tööst. Nende koerad on pärit Rootsist ja Soomest – vahvad politseikoerad Inglise springerspanjel Cherry ja Saksa lambakoer Jehu. Teenistuskoeral on alati üks kindel juht ning nad on peaaegu alati koos.

Teenistuskoeri koolitatakse mängu kaudu ning neil on oma lemmikmänguasjad. Nende abil õpetatakse koerale selgeks kõik, mida ta teadma peab. Kui teenistuskoer avastab mõne aine või midagi keelatud, ei puutu ta seda – see võib olla ohtlik. Inimest otsiv või taga ajav koer aga haugub, et endast koerajuhile märku anda.

Koerajuht ja Saksa lambakoer Jehu

Liisi Jürgen tutvustas tööd vandeadvokaadina 4. klassi õpilastele. Ta esindab IT-õiguse ja andmekaitse valdkonda. Õpilased said teada, kuidas internetis turvaliselt käituda ja mida teha siis, kui kellegi vastu on midagi valesti tehtud.

Küsimusele, mida advokaat kõige paremini oskama peab, vastas üks õpilastest: „Hästi valetada.“

„Tagasi kooli“ nädal

Meie kooli vilistlane Kirsi-Iti Reinu õppis vahetusõpilasena ASSE Eesti programmiga Hispaanias Granada linna kõrval Cullar Vegas.

Aitäh, Kirsi-Iti, et nii põnevalt oma kogemusest rääkisid!

Kirsi-Iti rääkis põnevalt oma kogemusest 8. ja 9. klassidele. Ta rõhutas, et see oli üliäge, sest tutvus uute inimeste ning teise kultuuriga. Klassikaaslased võtsid ta kiirelt omaks – hispaanlased ongi avatud ega jäta kedagi nurka norutama. Kirsi-Iti elas kahes vahetusperes, et saaks keelt praktiseerida ning sealsete kommetega paremini tutvuda. Näiteks on hispaanlastel siesta ehk nn lõunauinaku aeg, mil erinevad asutused on suletud. Elu hakkab taas käima kella viiest õhtul. Lisaks söövad hispaanlased õhtusööki hilja: kell 21 või isegi hiljem. Siiski läheb esialgne kultuurišokk üle ja uue korraga päris kiiresti ära harjudagi.

Kirsi-Iti sai vahetusõpilasaastast eluaegsed sõbrad, nad käivad kordamööda üksteisel külas. Meeleolukad pildid esitluses näitasid samuti, et mujal õppides laieneb silmaring ning saab end uues olukorras proovile panna. Ja mis eriti tore – õpib ära uue keele.

Kunstikonkursside edu

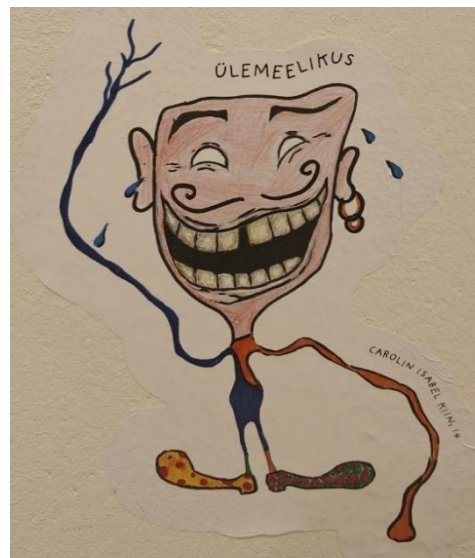
Liia-Mai Niidu, kunstiõpetaja

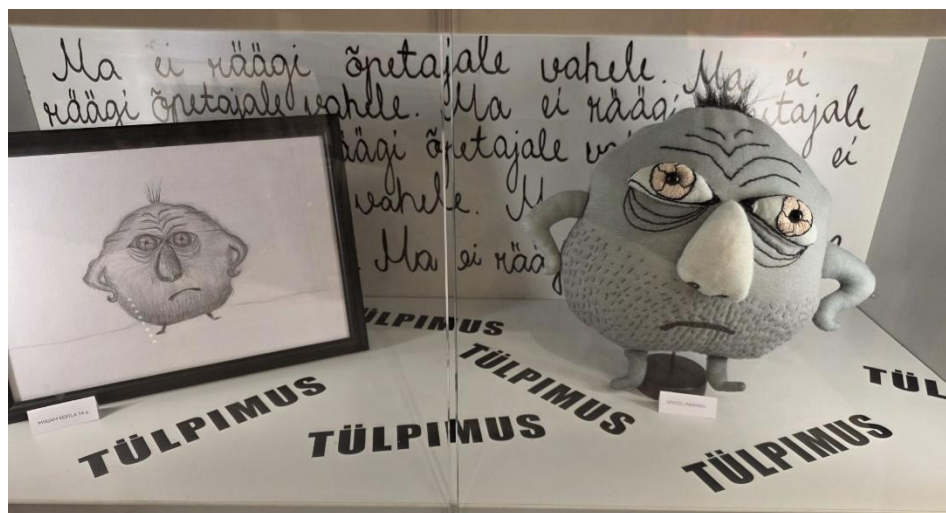
Viimasel ajal on meie õpilasi erinevatel konkurssidel esile tõstetud ja aeg on anda kõigile teada, kuidas meil läinud on.

Eelmisel aastal osalesime Eesti Lastekirjanduse Keskuse konkursil „Milline tegelane on minu tunne“. Nüüd, aasta hiljem, on Lastekirjanduse Keskuses avatud näitus „Kõik tunded on õiged“ ja sellel näitusel on väljas meie kooli 9. klassi õpilaste Carolin Isabel Kiini ja Mirjam Koitla tööd. Töid laekus neile üle 2000 ja näitusele valiti välja sadakond tööd.

Mirjami töö järgi tehti valmis ka nukk, mis on samuti näitusel väljas. Nukud õmmeldi valmis 13 õpilase tööde järgi, Mirjami töö nende seas. Käisin ise seda näitust vaatamas ja kui leiate aega, siis näitus on Eesti Lastekirjanduse Keskuses avatud kuni 6. juunini.

Carolin Isabel Kiini töö. Artikli autor

Mirjam Koitla töö ja selle järgi tehtud nukk. Artikli autor

Osalesime ka RMK metsapostkaardi konkursil. Veebihääletusele valiti 7. klassi õpilase Karola Naberi ja taas Carolin Isabel Kiini töö. Kahjuks sealt nad parima 24 hulka ei saanud, aga Karola töö valis žürii 12 hulka, mis ikkagi trükitud postkaartide komplekti jõudis ja see komplekt on nüüd trükituna ka koolis olemas.

Veel osalesime ka EOK maskottide konkursil. Kahjuks meie tööd valituteks ei osutunud, küll aga me saime kõige aktiivsema kooli tiitli.

Kiitus kõigile kunstnikele! Et loovus ikka kannaks!

Eesti igas koolipäevas

8. kl õpilaste reportaažid, toimetab Egne Korol

Peaegu et tore koolipäev

Edvard Niklus, 8.b klass

Teel kooli

Olen autos, koolini on sõita veel paar minutit, valmistun järjekordseks tütuks koolipäevaks. Isa paneb raadio tööle ja kuulen vahelduseks ingliskeelsetele lauludele ka mõnda eestikeelset. Koolimaja juurde jõudes astun autost välja ja tunnen külmust, mis mind kohe põskedest näpistab. Kui ma koolimajja sisse astun, tunnen, kuidas soojus mind justkui embaks. Võtan väliriided ära, panen sisejalatsid jalga ja astun edasi.

Kohtumine sõpradega

Panen koolikoti klassi juurde ja ootan sõpru hiirvaikses koolimajas. Tuleb mu esimene sõber, peale teda tulevad järgmised ja järgmised, kuni kõik head sõbrad on koolis. Räägime mitmetest asjadest, näiteks mida me nädalavahetusel tegime. Järsku kõlab teine kell, mis tähendab, et tund algas.

Tavaline koolipäev

Tormame jube kiiresti klassi, meil algas geograafia tund. Tunnis vaatame riikide kaarte, ühel hetkel leian ennast Eesti kaarti uurimas. Seda pole ma ammu teinud. Tunnid mööduvad kui tuul ja juba ongi pikk vahetund. Läheme kõik koos sõpradega spordisaali. Kui jõuame sinna, on spordi saal inimesi paksult täis. Leiame siiski endale mõnusa koha, kus alustame võrkpalli moodi mängu. Tegelikult oli see rohkem nagu „Kuum kartul“ kui võrkpall.

Ees on veel vaid kaks tundi ja siis saab armsa kodu poole minna. Istun klassi taga ja mulle jääb silma, et Kris, mu klassikaaslane, on riietunud sinimustvalgelt: sinine särk, mustad teksad ja valged sokid. Päris vahva! Ka see tund läheb mööda valguskiirusel. Vahetunnil tabab mind, et täna on jalgpallitrennis ÜKE ja see pole kuigi rõõmustav.

Koju mineku lootus

Lähen viimasesse tundi, morn nagu ees. Istun oma kohale ja kaon ruttu oma mõtetesse. Vaatan aknast välja ja näen kaunist päikest, mis minu poole naeratab, jäällilli, mis nii rõõmsalt aknal istuvad. Lõppeb ka viimane tund ja sean sammud garderoobi poole. Vahetan ruttu jalanõud, viskan selga jope ja lähen õue. Seal näen ma Eesti lippu – taevast on kaunit sinine, puud on tumedad kui muld ja lumi särab mulle vastu. Alustan oma koduteed.

Koolipäev täis Eestit

Nele Tulver, 8.b klass

Oli tavaline koolipäev nagu ikka. See oli aga helge ja soe päev, mil päiksekiired paistsid akendest sisse, paitasid oma sooja ja helge valgusega klassiruumi. Lumi läikis päikesevalguses, kogu õue kattis valge pehme vaip.

Mul oli tavapärane koolipäev, ka tunnid nagu igal nädalal, aga ajalootunnis mõtlesin ma see päev päris pikalt Eesti peale. Eks mõte uitas sellepärast, et meie kodumaal on tulekul sünnipäev, mis on tähtis sündmus meie jaoks. Siis lehvib uhkelt meie sinimustvalge, mis meenutavad helget sinist taevast ja järvede-merede peegeldust, musta mulda, mis meile toidu lauale toob, ning rahva õnne ja valgust.

Teistsuguseks tegi selle päeva politseinike külastus. Koolipäeva lõpus käisid meil külas kaks politseinikku ja nende ustavad sõbrad, energilised ja mänguhimulised koerad. Nad tegutsevad alati koos, neil on usaldus, mida rikkuda on pea võimatu. Iga väljakutse paneb selle proovile, kuid nad saavad kõigega hakkama.

See päev oli täis meie Eestit. Ka aknast paistis seesama Eesti lipp: sinine päikeseline taevast, mustad puud oma tumedate raagusokstega ja valge lumi, mis päikese käes nii kaunit helkis.

„Tagasi kooli“ nädal

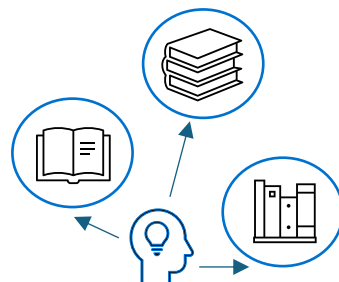
Elika Hunt rääkis 2. klassi õpilastele fotograafi tööst. Õpilased said ise proovida, millise raskusega varustust kannab fotograaf kaasas (9,4 kg). Soovijad said teha sõbrapilte.

Meie kooli vilistlane Taavi Hunt tutvustas 9.b klassile ATV maailma ja oma karjääri kujunemislugu. Taavi ergutas noori tegutsema ja olema julge, et pakkuda endale arenemisvõimalusi.

Taavi, Elika ja Mirete Hunt

Anneli Soer rääkis 5., 8. ja 9. klassidele oma karjäärist ehk üheksast erinevast ametist, õnnestumistest ja läbikukkumistest. Ei tohi karta ja tuleb end proovile panna erinevates valdkondades. Ei tasu ka karta ebaõnnestumisi, sest vigadest on võimalik õppida. Ta rõhutas, kui oluline on osata oma aega planeerida ja mitte peljata uut. Alati on oluline olla aktiivne, julge ja vahel võtta ka riske!

„Tagasi kooli“ nädal

Vilistlane Kadri rääkis 9. ja 8. klassidele, kuidas sai temast politseinik ning koos kolleeg Robertiga tutvustasid nad oma tööd. See on riskantne ning nõuab teadlikkust: peab teadma, mida ja miks teha ning kuidas ohuolukorras võimalikult efektiivselt toimida.

Aitäh, et oma tööd tutvustasite ja küberturvalisusest rääkisite!

Kogu jutust jäid kõlama kaks märksõna: töökus ja tasakaalukus. Kui millegi nimel vaeva näha, siis on kõik võimalik ning seda märgatakse. Nii on ka Kadri saanud juba noore politseinikuna tunnustusi.

Kadri ja Robert rääkisid 6. ja 7. klassile ka küberturvalisusest ning näitasid õpetlikku videot. Kui algul ajas see õpilasi naerma, sest loo peategelased saatsid endast võõrastele pilte, siis lõpuks, kui asi muutus tõsiseks ning needsamad võõrad hakkasid ähvardama ja raha välja pressima, muutus saal vaikseks. Seesuguseid pettusi on palju, mistõttu on hea ikka ja jälle korrata üle, kuidas end nende eest kaitsta. Kõige tähtsam ongi teadlikkus!

Sport. Sport. Sport

Kristjan Küttis, liikumisõpetuse õpetaja

2026. aasta on hooga käima läinud ja tore on esimene ots ehk poolteist kuud sellest Teieni tuua.

Eesti talvistel MV U14–U16 kergejõustikus 17.–18. jaanuaril Tallinnas käisid võistlemas meie koolist kaks U14 vanuseklassi võistlejat. Mathias Viet saavutas kuulitõukes III koha tulemusega 11.48 m. Aron Suvemaa hüppas kõrgust 1.40 m, saavutades 6. koha.

30-pealise seltskonnaga sai 27. jaanuaril Lasnamäe kergejõustikuhallist Harjumaa talvistelt MV U14–U18 kergejõustikus koju toodud 8 medalit. Harjumaa meistriks tuli Mathias Viet U14 vanuseklassis, kes isiklikku tulemust tublisti uuendas ja 12.83 m kuuli tõukas. Mathias on ka omavanuste seas Eesti sisehooaja edetabeli juht.

Heinar Orusalu tegi kübaratriki: võistelda sai kolmel alal ja kõik töid ka koha pjedestaalil. Uue isikliku ning Ääsmäe kooli rekordiga 7,49 sek 60 m saavutas ta II koha. Kolmandad kohad noppis Heinar kaugushüppes ja 300 m jooksus. Teine edukas U18 vanuseklassis oli Kristen Enok Jürimaa, kes hüppas kõrgushüppes 1.70 m, saavutades sellega tubli kolmanda koha.

Ainuke, kes U16 vanuseklassis suutis pjedestaalile tõusta, oli Kris Paju: 800 m jooksus aeg 2.28 min ja II koht. Aron Suvemaa tuli U14 vanuseklassis kolmandaks kõrgushüppes (1.40 m) ja Dominic Õuekallas U14 vanuseklassis taaskord kolmas koht 800 m.

Heinar Orusalu, Aron Suvemaa ja Kris Paju. Artikli autor

31. jaanuaril Paliveres toimunud Saue valla MV suusatamises võistlesid Herman Kiilberg, Kerli Kesa, Hanna Brit Paju, Art Milatškov, Kris Paju, Viktoria Valtin, Hannes Paju, Ranek Tippe. Medalid said kaela Herman, Kerli, Hanna Brit ja Ranek.

Aktiivsemate vanusegruppide esindajad osalesid 3. veebruaril Kõrvemaal Harjumaa koolidevahelistel MV teatesuusatamises. Kõige parema koha suusatasid välja kuni 5. kl tüdrukud saavutades tubli 6. koha (Elizabeth Paabo, Viktoria Valtin, Kaisa Kelindeman, Liisa Lilja). 8.–9. kl noormehed lõpetasid 7. kohaga.

Vastavad 9. klassi õpilased: milleks meile (tehis)aru?

arvamusrubriik, toimetas Egne Korol

Presidendi mõttetalgute tuules mõtisklesid ka meie kooli vanimad tehisintellektist. Miks on vaja kõiketeadvat robotit? Mis võib juhtuda, kui me seda igal pool kasutame?

Tehisaru on väga hea asi: oma küsimustele saab kiired vastused. Seda saab nii kooli töödeks kasutada, töö juures, saab lihtsalt peas olevatele küsimustele vastused. Aga me siiski ei tohi ära unustada, et peame ka oma pead kasutama, vastasel juhul võib tehisaru tulevikus kõik meie tööd ära võtta ja me võime ka lihtsalt laisaks muutuda. Ma arvan, et tulevikus tuleb ikka ette, et me ei saa telefone ja arvuteid kasutada, aga meil on vaja mingile küsimusele vastust. Siis me peamegi kasutama omaenese tarkust ja ka raamatuid.

On ka asju, mida ma ei tahaks kunagi tehisaru hooleks jätta. Näiteks otsuseid, mis puudutavad inimesi, sõprust või armastust. Need kuuluvad inimesele. Samuti on loovus midagi sellist, mis sünnib päris kogemustest, reisidest, vigadest, rõõmudest. Masin saab küll pilte ja tekste luua, aga ta ei ela.

Pole vahet kui arenenud on tehnoloogia, tehisintellekt ei suuda kunagi täielikult mõista eetilisi ja moraalseid dilemmasid ilma isikliku kogemuseta. Tehisintellekt tekitab ka küsimusi inimliku tarkuse kohta: kas tehnoloogia teeb meid targemaks või lihtsalt laisemaks?

Minu arvates on tehisaru väga kasulik abiline. Kui mõni koolitöö tundub raske või mõni teema jääb arusaamatuks, saab tehisarult kiiresti abi. Ta seletab rahulikult ja nii mitu korda, kui vaja. Vahel on lihtsam küsida tehisaru käest kui õpetajalt või sõbralt, sest ei pea kartma, et küsimus tundub rumal. Selles mõttes teeb tehisaru õppimise mugavamaks.

Tehisaru võiks kasutada seal, kus on vaja kiirust ja täpsust, näiteks info otsimisel või keeruliste probleemide lahendamisel. Kuid otsused, mis puudutavad inimesi, loodust ja tulevikku, peaksid jääma inimeste teha. Kui laseksime tehisarul kõige eest mõelda, võiksime ise muutuda laisaks ega õpiks enam iseseisvalt mõtlema.

Kui inimesed hakkavad liiga palju tehisarule lootma, võib kaduda oskus iseseisvalt mõelda. Lisaks on oht, et tehisaru kasutatakse valesti, näiteks inimeste privaatsuse rikkumiseks või valeinfo levitamiseks. Seepärast on oluline, et tehisaru arendamisel oleksid paigas kindlad reeglid ja vastutus. Minu arvates ei ole tehisaru mõeldud inimese asendamiseks, vaid abistamiseks. Inimese loovust, tundeid ja moraali ei saa masin kunagi täielikult asendada. Kui kasutame tehisaru targalt ja vastutustundlikult, võib see muuta meie elu lihtsamaks ja paremaks.

Tehisaru võib meid muuta targemaks ainult siis, kui kasutame seda mõistlikult. Kui laseme tal kogu mõtlemise meie eest ära teha, muutub meie mõtlemine aina nõrgemaks. Tehisaru on eelkõige abivahend.

„Tagasi kooli“ nädal

Aaron Hakkaja, meie kooli vilistlane, tutvustas 2., 3., 5. ja 6. klassidele põnevat projekti – kuidas Eesti tudengid päikeseautot ehitavad. Tund nägi ette ka lihtsama tuuleauto ehitust. Õpilastele olid antud kergemad vahendid (Legod, kõrred, grilltikud, paber jms) ning ülesandeks oli ehitada võimalikult kaugele sõitev auto, mis püüaks ventilaatori tuult. 45 minutist jäi pigem väheks. Ehitamine võttis aega 20 min, katsetamine umbes 10: lapsed olid ähmi täis, vaidlesid ja otsisid parimat lahendust. Lõppkokkuvõttes kõikide autod sõitsid ning töö oli põnev.

Aaron Hakkaja

Õnnely Kiin korraldas 3. klassile töötoa, kus sai proovida kätt lillede seadmisel, kujundades lilledest, okstest ja muudest looduslikest vahenditest lauakaunistusi. Kes soovis, sai lisada ka pärleid. Tunni lõpus pakiti kaunistused kokku ning lapsed said oma kätetöö koju viia. Enamik arvas, et selline ilus kompositsioon rõõmustaks kõige rohkem emasid. Töötuba läbi viinud lapsevanem õpib ise Tallinna Floristikakoolis ning jagas rõõmuga õpitud teadmisi. Õpilased töötasid suure innuga ja avaldasid soovi, et sarnaseid töötube võiks ka edaspidi olla.

„Tagasi kooli“ nädal

Kersti Puusepp, kes on tegus Naiskodukaitse liige, viis 3. klassidega läbi töötoa, mille käigus õpiti andma esmaabi. Harjutati, kuidas peatada verejooks ja siduda kinni haav, kui käsi või jalg on katki kukutud. Kui see selge, prooviti ka sõrme sidumist nii rõhksideme kui ka plaastriga, keskenduti ka sõrmeotste sidumisele-plaasterdamisele.

Et haava siduda, peab ka haav olema.

Ega õnnetused hüüa tulles, seega kulusid igati ära praktilised teadmised, kuidas aidata kaaslast või ka ennast, kui peaks juhtuma õnnetus ja täiskasvanut pole kohe appi kutsuda. Teadmisi sai ka selle kohta, kuidas anda esmast abi käepäraste vahenditega, kui ollakse näiteks metsas ja esmaabivahendeid käepärast pole. Õpilaste jaoks oli see väga praktiline õpe. Nii mõnigi läks koju seotud käe ja sõrmega ning alustas järgmistki koolipäeva sidemes jässemega.

Aga tehisarul on ka halbu külgi, mis võivad meile kahjulikud olla. Näiteks on tehisaru juba inimeste töid ära võtnud ja sellega on tehtud võltsvideoid, mis näevad päris välja. Ja tehisaru võib nii arenenuks saada, et see võib endale eneseteadvust saavutada, et see võib isegi meie vastu pöörduda.

Tehisaru nagu ChatGPT-d või DeepAI-d kasutavad igapäevaselt miljonid inimesed, et teha pilte, aidata kirjutamisega või vastata lihtsatele küsimustele isegi, kui nendele saaks lihtsasti enda mõtlemisjõuga vastata. Nii kirjutavad õpilased kirjandeid ja kodutööid ChatGPT-ga, lisaks on tehtud tehisarusid, mis vaatavad, kas on tehtud AI-ga või mitte.

Kui masin suudab vastata kiiremini ja täpsemalt, siis võib inimene hakata lootma tehnoloogiale, mitte oma kriitilisele mõtlemisele. Lisaks on oht, et masin valib välja vaid osa informatsioonist, mis võib kujundada meie maailmavaadet ühepoolset. Tehisarul on veel nii palju areneda, kuid ma ei ütle, et selle arenemine siiski hea on. Kui meil on masin, kes mõtleb ja langetab meie eest otsuseid, siis me riskime sellega, et me muutume liiga mugavaks.

Tehisaru peaks kasutama lihtsate ja mitte tähtsate küsimuste või otsuste langetamisele. Ta saab anda kiirelt täpse vastuse lihtsale küsimusele, mille võiks leida paariminutise veebiotsinguga. Koolis saab AI-d kasutada selleks, et ta seletaks mingit teemat lahti, aga kui lihtsalt küsida, et ta töö ära teeks ja ise ei süvenegi, siis ei õpi sellest midagi. Sellest võib jääda suur auk teadmistesse ning see võib tulevikus valusalt kätte maksta.

Üks viis, kuidas õppida, on vigade kaudu. Kui ma kasutan tehisaru, siis ma ei koge seda saavutamise tunnet, sest ma tean, et töö tegi tehisaru ja mitte mina. Kui ma kasutan tehisaru koolitöö jaoks, siis ma ei õpi sellest sama palju kui ise uurides. Hiljem on mul tunnis raske ja kontrolltööd tehes veel raskem. Tehisarult tuleks pigem küsida ideid, kuidas vastuseni jõuda, selle asemel et ta ise ülesanded ära lahendaks.

Mina arvan, et oma aru läheb tehisaru arendamiseks alati vaja, sest tehisaru ei sünni tühjast – selle loovad inimesed, kes oskavad küsida õigeid küsimusi, märgata vigu ja mõelda loogiliselt. Kui inimene ise ei mõtle, siis pole ka võimalik tehisaru targalt suunata. Tehisaru võib anda kiireid vastuseid, aga ta ei asenda inimlikku otsustusvõimet, sest inimene peab aru saama, mis on õige, mis on vale ja mis on õiglane.

Nii et kokkuvõttes tundub, et AI on üheksandike meelest kasulik siis, kui see meie eest kõike ära ei tee. Mis veelgi olulisem, kõike see masin ei peagi tegema, sest inimloomust robot siiski ei asenda.

Küsisin omakorda, mida ChatGPT õpilaste arvamusest arvab. See vastas, et õpilaste arvamus on „lähimõeldud, tasakaalukas ja küps. See arvamus peegeldab head kriitilist mõtlemist ja vastutustunnet. Selline suhtumine tehisarusse on tervislik: kasutada seda targalt, aga hoida alles oma mõtlemine, loovus ja moraalne vastutus.“ (OpenAI. 2026. ChatGPT. Keelemudel. 18.02.2026.)

INTERVJUU: Eesti vabariigi aastapäeva tähistamise traditsioonidest

6.b intervjuud, toimetas Egne Korol

Vabariigi aastapäeva puhul on paslik mõelda muidugi sellest, kuidas me kodumaad mees peame ehk mida tehakse vabariigi aastapäeva puhul. Seda uurisid 6.b õpilased.

Intervjueeris Reiko Tikenberg, vastas isa Aivar Tikenberg

Kuidas tähistad Eesti sünnipäeva?

Olen käinud üle kaheksa korra vabariigi aastapäeva paraadil marssimas, kuid viimastel aastatel olen ainult heisanud riigilipu. Sellel päeval ma tööd ei tee. Õhtul koguneme vanaisa juurde pidulikule õhtusöögile ja vaatame telerist presidendi vastuvõtu tseremooniat.

Mis on sinu lemmik eesti rahvustoit?

Mulle meeldib rohke praepekiga mulgipuder, millele on kaunistuseks lisatud mõned rukkililleõied.

Millises Eesti paigas tahaksid elada?

Tahan elada iseenda maal, iseenda kodus, võimalikult kaugel naabritest ja sõidukite müra.

Miks sulle meeldib Eestis elada?

Siin on mul kõige rohkem sõpru ja võõral maal tunneksin end üksikuna.

Mis on sinu lemmik Eesti film, mida Eesti sünnipäeval vaadata?

Vanematest filmidest sooviksin vaadata filmi „Mehed sõdurisinelis“ ja uuematest filmi „Malev“.

Kes on sinu lemmiknäitleja?

Aarne Üksküla

Miks on Eesti sulle nii oluline?

See on minu kodumaa. Olen siin sündinud ja kasvanud, teeninud aega Eesti Kaitseväes ja olnud 15 aastat Kaitseliidu liige.

Milline on sinu lemmikuim aastaeg Eestis ja miks?

Minu lemmikuim aastaeg on kevad, sest siis saab jõgedel paadiga sõita. Loodus tärkab ja kõik muutub roheliseks.

Intervjueeris Mirell Neem, vastas tädi Simone Sui.

Kuidas tähistad vabariigi aastapäeva?

Hommikul lähen lipu heiskama, päeval vaatan telekast paraadi. Sööme perega kooki ja õhtul vaatame pingviinide paraadi.

Miks on eesti kultuur tähtis?

Eestlastel on salakeel, eripärane kultuur ning ainult meile omased tegevused. Seepärast tuleb neid ka hoida.

Miks on Eestis hea elada?

Meil on neli aastaaga, loodus, puhas õhk, tasuta haridus ja tervishoid. Eestlased austavad isiklikku ruumi ja pole pealetükkivad.

Milline võiks Eesti tulevikus olla?

Võiks parandada ja hoida loodust. Inimesed võiksid harrastada tervislikku eluviisi, olla aktiivsemad ja osavõtlikumad. Võiks olla rohkem kogukondi, mis loovad kohalikele võimalusi.

„Tagasi kooli“ nädal

Kalju Metsküla selgitas 4. klassi õpilastele, kuidas saaksid õpilased taskuraha teenida. Arutleti, kuidas saaksid abiks olla lapsevanemad ja milliseid võimalusi on tänapäeval. Õpilased esitasid teema kohta küsimusi ja oskasid aktiivselt kaasa rääkida.

GIS-spetsialist Triin Rebane rääkis 4. klassi õpilastele erinevate veebipõhiste kaartide ja rakenduste tegemisest ning haldamisest. Õpilased said vaadata erinevaid maantee-, mere- ning teetööde rakendusi. Õpilased said teada, kuidas tehakse veebikaartide põhjal ka animatsioone.

Kaardi uurimine

Maria Elisa Tinnuri on hetkel õppiv ja samal ajal praktiseeriv meditsiini tudeng. Maria rääkis 4. klassile tööst EMOs ja Pelgulinna sünnitusmaja enneaegsete laste osakonnas. Õpilased said vaadata ja võrrelda täiskasvanud inimese ja enneaegse lapse vererõhu mansetti ning erineva suurusega mähkmeid. Tuli ka välja, et enneaegsed lapsed n-ö päevitavad. See oli lastele üllatuseks ja pisut naljakas.

Aitäh usinatele kirjutajatele ja fotograafidele!

Järgmine koolleht ilmub juba 13. aprillil. Uudiseid ja muid nupukesi ootan 7. aprilliks
egne.korol@aasmaekool.ee.

Sündmuste kalender

Võib tulla muudatusi-täpsustusi.

VAHEAEG 23.02–01.03.2026	
III trimester (02.03–09.06.2026)	
märts–mai	„Tere, kevad! 2026”
3. märts	Harjumaa TV 10 II etapp
4. märts	9. kl inglise keele e-katseksam (kirjalik)
5. märts	9. kl inglise keele e-katseksam (suuline)
13. märts	Emakeelepäeva tähistamine, raamatuaasta lõpetamine; Vabariiklik TV 10 II etapp
18. märts	AÕA VI turniir (kokku 6) Risti koolis
19. märts	9. kl eesti keele ja eesti keel teise keelena e-katseksam; Matemaatikavõistlus KÄNGURU
23.–27. märts	KKN Kaunite kunstide nädal
24. märts	9. kl valikaine proovieksam; Kevadkontsert 18.00
25. märts	Üleriigilise bioloogiaolümpiaadi piirkonnavoore (6.–9. kl)
26. märts	Harjumaa koolinoorte siseMV kergejõustikus
30. märts	9. kl matemaatika proovieksam
7. aprill	9. kl matemaatika e-katseksam
10. aprill	Vabariiklik TV 10 III etapp
13. aprill	Koolilehe kevadnumber
16. aprill	Maailmahariduse olümpiaad
19. aprill	Tantsuolümpia Tartus
21. aprill	Põhikooli lõpueksam eesti keeles ja eesti keel teise keelena; 4. kl KIK õppekäik „Toidu detektiivid“ Eesti Tervisemuseumis; 7.a ja 7.b KIK õppekäik „Põhja-Eesti pankrannik“ Muraste Looduskoolis
24. aprill	1. kl KIK õppekäik „Loomariigi mitmekesisus“ Nõmme Loodusmajas
28. aprill	8.a ja 8.b kl KIK õppekäik „Loodusvõõndid ja kliimavõõtmised“ Botaanikaaias; Harjumaa lahtised koolidevahelised Ultimate Frisbee KV
29. aprill	Põhikooli lõpueksam matemaatikas
6. mai	Harjumaa koolinoorte MV murdmaateatejooksus; Põhikooli valikaine eksam
7. mai	Põhikooli valikeksam inglise keeles või vene keeles (suuline)
8. mai	5.a ja 5.b kl KIK õppekäik „Vesi kui elukeskkond“ Tallinna Loomaaias
12. mai	Loovtööde kaitsmine
14. mai	3. kl sotsiaalsainete tasemetöö; 9.a ja 9.b KIK õppekäik „Põhja-Eesti pankrannik“ Muraste Looduskoolis